

SAMLENOTAT

Samlenotat til EPSCO-rådsmøde den 13. marts 2023

Februar 2023

CAJ

1. Det europæiske semester 2023	2
2. Ét år inde i den russiske aggression mod Ukraine: Social- og beskæftigelsessituationen i EU med fokus på arbejdsmarkedssituationen for ukrainske flygtninge.	6
3. Rådets afgørelse om bemyndigelse af medlemsstaterne til at ratificere ILO's konvention om afskaffelse af vold og chikane i arbejdslivet	8

1. Det europæiske semester 2023

- Vedtagelse

Nyt notat.

1. Resumé

EPSCO-Rådet skal under punktet om det europæiske semester 2023 vedtage Den Fælles Beskæftigelsesrapport samt godkende rådskonklusioner om hhv. Den Fælles Beskæftigelsesrapport og Kommissionens Årlige Undersøgelse for Bæredygtig Vækst. Den Fælles Beskæftigelsesrapport kortlægger udviklingen på beskæftigelses- og socialområdet i medlemslandene, mens rådskonklusionerne peger på områder, der er særligt vigtige for medlemslandene at sætte fokus på.

Den Fælles Beskæftigelsesrapport og rådskonklusionerne har ikke i sig selv nogen lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

Regeringen støtter udkastene til Den Fælles Beskæftigelsesrapport og rådskonklusionerne om hhv. Den Fælles Beskæftigelsesrapport og Den Årlige Undersøgelse for Bæredygtig Vækst.

2. Baggrund

Den Fælles Beskæftigelsesrapport (*Joint Employment Report, JER*), der udarbejdes årligt, er en uddybende analyse af udviklingen på beskæftigelses- og socialområdet i medlemslandene. Rapporten er del af det europæiske semester, der koordinerer økonomisk, finansiel, beskæftigelses- og socialpolitik i EU. Det europæiske semester blev oprettet som en del af Europa 2020-strategien i kølvandet på den økonomiske krise i 2008 for at sikre en stærkere økonomisk styring og bedre socialpolitisk koordinering mellem EU's medlemslande. Selvom det europæiske semester oprindeligt hovedsagelig omhandlede økonomi, har det efterfølgende udviklet sig og integreret andre relevante politikområder i processen. I Den Fælles Beskæftigelsesrapport indgår data på både EU- og landeniveau, men der er ikke særskilte afsnit om de enkelte medlemsstater.

Rapporten har igen i år fokus på principperne i den sociale søjle på baggrund af Kommissionens meddelelse om "en handlingsplan for Den Europæiske Søjle af Sociale Rettigheder" fra marts 2021. Det afspejles bl.a. i, at medlemslandenes nationale 2030-mål vedrørende *beskæftigelse, læring og social inklusion* – som skal bidrage til at nå de fælleseuropæiske 2030-mål – er blevet integreret i rapporten.

Forud for EPSCO-rådsmødet er udkastet til rapporten og rådskonklusionerne behandlet i Beskæftigelseskomitéen (EMCO) og Socialkomitéen (SPC), der rådgiver EPSCO-Rådet om udviklingen på de europæiske arbejdsmarkeder.

Kommissionens Årlige Undersøgelse for Bæredygtig Vækst (*Annual Sustainable Growth Survey, ASGS*) blev præsenteret den 22. november 2022, hvor den som en del af "Efterårspakken" indledte det europæiske semester 2023. Undersøgelsen indeholder Kommissionens vurdering af de overordnede økonomisk-politiske udfordringer i EU.

3. Formål og indhold

På rådsmødet skal EPSCO-Rådet vedtage udkastet til Den Fælles Beskæftigelsesrapport.

Blandt rapportens nøglebudskaber er:

- Efter en stabil genopretning i 2021 og første halvdel af 2022 står EU's arbejdsmarkeder over for usikkerhed som følge af Ruslands invasion af Ukraine og et kraftigt inflationspres.
- Manglen på arbejdskraft og kvalifikationer har oversteget niveauet før pandemien i flere EU-lande, hvilket understreger vigtigheden af at styrke den aktive arbejdsmarkedspolitik og især opkvalificering og omskoling.
- På baggrund af den nuværende høje inflation bør lønfastsættelsesmekanismer fortsat afspejle socioøkonomiske forhold for at bevare beskæftigelsen og konkurrenceevnen og afbøde tab i købekraft, især for lavtlønnede.
- Den digitale omstilling, som er blevet fremskyndet af COVID-19-pandemien, har kraftigt øget efterspørgslen efter digitale færdigheder.
- Europa skal videreudvikle sin arbejdsstyrkes færdigheder for at forblive konkurrencedygtig, fremme beskæftigelse, beskytte sin sociale model samt understøtte den grønne omstilling og energiomstilling.
- Høje og stigende energipriser og det dertil knyttede inflationspres risikerer at påvirke købekraften negativt, især for udsatte husholdninger, og skabe stigninger i energifattigdom, hvilket kræver midlertidig og målrettet støtte.
- Forudsigelig, meningsfuld og rettidig inddragelse af arbejdsmarkedets parter spiller en vigtig rolle for at sikre, at reformer og investeringer udformes og gennemføres effektivt.

Udover Den Fælles Beskæftigelsesrapport skal rådskonklusionerne om Den Fælles Beskæftigelsesrapport og Den Årlige Undersøgelse for Bæredygtig Vækst godkendes på rådsmødet. Med udgangspunkt i både rapporten og undersøgelsen peger rådskonklusionerne på områder, som det er særligt vigtigt, at medlemsstaterne sætter fokus på.

Rådskonklusionerne:

- fremhæver, at investeringer i effektiv aktiv arbejdsmarkedspolitik er nøglen til at sikre et tilstrækkeligt udbud af efterspurgte færdigheder på jobmarkedet, øge konkurrenceevnen, fremme jobskabelse og overgange mellem jobs samt understøtte den digitale og grønne omstilling.
- understreger det fortsatte behov for at modernisere de sociale sikkerhedsnet og sikre formel og effektiv dækning, tilstrækkelighed og gennemsigtighed.
- understreger, at medlemslande – i fuld respekt for arbejdsmarkedets parter autonomi – bør bidrage til at afbøde tab i købekraft, især for lavtlønnede, som følge af inflationen.
- opfordrer medlemsstaterne til at håndtere virkningerne af høje energipriser gennem midlertidige og målrettede støtteforanstaltninger og med fokus på sårbare

husholdninger og virksomheder. Samtidig bør incitamenterne til at reducere energiforbruget og tilskyndelsen til klimaneutrale løsninger og energieffektivitet bevares.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Vedtagelsen af rådskonklusionerne om Den Fælles Beskæftigelsesrapport og Den Årlige Undersøgelse for Bæredygtig Vækst og vedtagelsen af Den Fælles Beskæftigelsesrapport har ikke i sig selv nogen lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

Det europæiske semester kan generelt have positive samfundsøkonomiske, erhvervsøkonomiske og statsfinansielle konsekvenser, i det omfang en konsistent implementering af landespecifikke anbefalinger bidrager til at understøtte bæredygtig vækst og beskæftigelse i EU.

8. Høring

Der orienteres om punktet på et møde i Specialudvalget for arbejdsmarkedet og sociale forhold forud for EPSCO-rådsmødet.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes en generel opbakning til Den Fælles Beskæftigelsesrapport og rådskonklusionerne.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen kan støtte vedtagelsen af Den Fælles Beskæftigelsesrapport og godkendelsen af rådskonklusionerne om Den Fælles Beskæftigelsesrapport og Den Årlige Undersøgelse for Bæredygtig Vækst.

Regeringen finder det særligt positivt, at vigtige dagsordener såsom dialog med arbejdsmarkedets parter, opkvalificering og håndteringen af inflationen, er fremhævet i Den Fælles Beskæftigelsesrapport og rådskonklusionerne. Det er vigtigt med et vedvarende fokus på at sikre et velfungerende, bæredygtigt og inklusivt arbejdsmarked.

Fra dansk side støtter man generelt et effektivt europæisk semester, der understøtter genopretningsarbejdet og bidrager til at sikre sunde europæiske økonomier. Det inkluderer høj beskæftigelse, bæredygtig vækst og økonomiske strukturer, der er stabile og robuste over for lavkonjunkturer og kriser, som især har store konsekvenser for de svageste stillede grupper i samfundet.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. Ét år inde i den russiske aggression mod Ukraine: Social- og beskæftigelsessituationen i EU med fokus på arbejdsmarkedssituationen for ukrainske flygtninge.

- Udveksling af synspunkter

Nyt notat.

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

På EPSCO-rådsmøde den 13. marts 2023 har det svenske formandskab lagt op til udveksling af synspunkter om beskæftigelsessituationen og den sociale situation i EU i kølvandet på Ruslands aggressioner mod Ukraine med fokus på arbejdsmarkedssituationen for ukrainske flygtninge.

Den politiske drøftelse har ikke i sig selv nogen lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

Regeringen ser generelt positivt på drøftelsens afholdelse og deler opfattelsen af, at krigen i Ukraine i høj grad har påvirket den sociale situation i Europa, bl.a. som følge af energikrisen og den inflation, som krigen har accelereret. Regeringen er stærkt optaget af den sociale situation og arbejdsmarkedssituationen for fordrevne ukrainere og støtter derfor drøftelser og erfaringsudveksling om tiltag til at integrere fordrevne ukrainere på arbejdsmarkedet.

2. Baggrund

På EPSCO-rådsmødet har det svenske formandskab sat en politisk drøftelse på dagsordenen under overskriften: "Ét år inde i den russiske aggression mod Ukraine: Social- og beskæftigelsessituationen i EU med fokus på arbejdsmarkedssituationen for ukrainske flygtninge".

3. Formål og indhold

Formandskabet har endnu ikke angivet de nærmere rammer for den politiske drøftelse, som ventes at have fokus på, hvordan man nationalt såvel som på europæisk plan er lykkedes med at integrere ukrainske flygtninge på arbejdsmarkedet.

Der er som udgangspunkt lagt op til, at medlemslandene deler erfaringer og god praksis i forhold til at håndtere de sociale og beskæftigelsesmæssige konsekvenser af krigen i Ukraine, herunder integrere ukrainske flygtninge på arbejdsmarkedet. Den politiske drøftelse har således i høj grad karakter af erfaringsudveksling mellem medlemslandene.

Forud for drøftelsen på EPSCO-rådsmødet vil det svenske formandskab udsende en styringsnote, der præciserer rammerne for den politiske drøftelse.

Der skal ikke vedtages erklæringer eller tiltag i forbindelse med drøftelsen.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Der er tale om uformelle drøftelser og udveksling af synspunkter og erfaringer.

Den politiske drøftelse har ikke i sig selv nogen lovgivningsmæssige, statsfinansielle, samfundsøkonomiske konsekvenser eller administrative konsekvenser for erhvervslivet eller konsekvenser for beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Der orienteres om punktet på møde i Specialudvalget for Arbejdsmarkedet og Sociale Forhold forud for EPSCO-rådsmødet.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Medlemsstaterne ventes at tage positivt imod drøftelsen og dele deres nationale erfaringer.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen ser positivt på drøftelsen og deler opfattelsen af, at krigen i Ukraine i høj grad har påvirket den sociale situation i Europa, bl.a. som følge af energikrisen og den inflation, som krigen har accelereret. Regeringen er stærkt optaget af den sociale situation og arbejdsmarkedssituationen for fordrevne ukrainere og støtter derfor drøftelser og erfaringsudveksling om tiltag til at integrere fordrevne ukrainere på arbejdsmarkedet.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

3. Rådets afgørelse om bemyndigelse af medlemsstaterne til at ratificere ILO's konvention om afskaffelse af vold og chikane i arbejdslivet

- politisk drøftelse

Revideret notat.

1. Resumé

Punktet er sat på dagsordenen for EPSCO-rådsmødet den 13. marts på Kommissionens anmodning. Punktet er sat på dagsordenen mhp. politisk drøftelse. Drøftelsen finder sted i ikke-offentligt format (dvs. uden tv-transmission).

Kommissionen har den 22. januar 2020 fremsat forslag til Rådets afgørelse om bemyndigelse af medlemsstaterne til i Den Europæiske Unions interesse at ratificere de dele af Den Internationale Arbejdsorganisations 2019-konvention om afskaffelse af vold og chikane i arbejdslivet (konvention nr. 190), der falder inden for Unionens kompetence.

Punktet har tidligere været på EPSCO-dagsordenen i marts 2020, men rådsmødet blev aflyst pga. COVID-19-udbruddet og erstattet af en uformel videokonference med COVID-19 som eneste dagsordenspunkt. Siden fremsættelse af udkastet til rådsafgørelse i januar 2020 er der opstået drøftelser om betydningen i forhold til medlemsstaternes ratifikation af ILO-konvention nr. 190. På den baggrund er Rådets Juridiske Tjeneste kommet med en vurdering heraf primo 2022.

Der synes at være enighed blandt et flertal af medlemslandene om, at ratificering af ILO-konvention nr. 190 skal muliggøres men ikke udgøre en forpligtelse.

Fastlæggelsen af den videre vej frem er fortsat under drøftelse, og der skal ikke træffes beslutning herom på rådsmødet.

2. Baggrund

I 2019 vedtog ILO's internationale Arbejdskonference en ny global konvention med ledsagende henstilling om at afskaffe vold og chikane i arbejdslivet. Konventionen understreger medlemslandenes ansvar for at fremme et sikkert arbejdsmiljø med nultolerance over for vold og chikane. Konventionen skal skabe rettigheder og den fornødne beskyttelse for arbejdstagere m.fl. på arbejdsmarkedet.

ILO's konventioner er bindende for de medlemslande, der vælger at ratificere dem.

Kommissionen fremlagde den 22. januar 2020 udkast til rådsafgørelse vedr. bemyndigelse af medlemsstaterne til at ratificere ILO konvention nr. 190 i Unions interesse. Af udkastet til rådsafgørelse fremgår, at dele af ILO-konventionen falder inden for Unions kompetence, at Unionen ikke selv kan ratificere konventionen, og at medlemsstaterne derfor bemyndiges til at ratificere ILO-konventionen i Unions interesse. Efterfølgende opstod der i december 2020 drøftelser om, hvorvidt rådsafgørelsen ville forpligte medlemsstaterne til at ratificere ILO-konventionen.

På den baggrund blev Rådet Juridiske Tjeneste (RJT) bedt om at komme med en udtalelse. Den udtalelse kom i januar 2022. RJT vurderer i udtalelsen, at den foreslåede rådsafgørelse vil forpligte medlemslandene til at ratificere ILO-konvention nr. 190.

Danmark har på nuværende tidspunkt ikke ratificeret ILO-konvention nr. 190.

3. Formål og indhold

Punktet er sat på dagsordenen for EPSCO-rådsmødet den 13. marts på anmodning fra Kommissionen. Punktet er en politisk drøftelse. Der skal ikke træffes beslutning herom på rådsmødet. Drøftelsen finder sted i ikke-offentligt format.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger endnu ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Spørgsmålet om ILO-konvention 190's betydning for dansk ret er endnu ikke klarlagt. Det vil senere ske i det faste ILO-udvalg. Punktet opdateres hvis relevant frem mod EPSCO-rådsmødet.

7. Konsekvenser

Spørgsmålet om ILO-konvention 190's konsekvenser i Danmark er endnu ikke klarlagt. Det vil senere ske i det faste ILO-udvalg. Punktet opdateres hvis relevant frem mod EPSCO-rådsmødet.

8. Høring

Det foreliggende forslag til Rådets Afgørelse fra 2020 har været sendt til orientering til EU-Specialudvalget for Arbejdsmarkedet og Sociale Forhold. Det faste ILO-udvalg, som består af regeringen og arbejdsmarkedets parter, er løbende holdt orienteret.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Kommissionen presser på for at få sit udkast til rådsafgørelse vedtaget. Beskæftigelseskommissær Nicolas Schmit har den 18. januar 2023 sendt et brev til de europæiske beskæftigelsesministre med en opfordring til at stemme for Kommissionens forslag til rådsafgørelse om ILO-konvention 190. På seneste arbejdsgruppemøde den 31. januar 2023 var der blandt et flertal af medlemslandene enighed om, at ratificering af ILO-konvention nr. 190 skulle muliggøres, men ikke udgøre en forpligtelse, som Kommissionens forslag lægger op til.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen finder det meget vigtigt, at medlemslandene selv træffer afgørelse om ratifikation af ILO-konvention nr. 190. ILO er en trepartsorganisation, hvor både medlemslande og arbejdsmarkedets parter tager del i beslutningsprocessen, og hvor

der også nationalt i Danmark er et tæt trepartssamarbejde om ILO-konventionerne og deres ratifikation i forhold til den danske arbejdsmarkedsmodel.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg modtog samlenotat om sagen den 5. marts 2020. Sagen skulle være forelagt for udvalget forud for EPSCO-rådsmødet den 19. marts 2020. Denne forelæggelse blev dog, ligesom rådsmødet, aflyst grundet COVID-19. Folketinget modtog ligeledes et samlenotat om sagen den 7. juni 2022, idet der var usikkerhed om, hvorvidt sagen ville komme på dagsordenen til EPSCO-rådsmødet den 16. juni 2022. Sagen endte dog med at blive taget af dagsordenen og blev derfor ikke mundtligt forelagt Folketingets Europaudvalg. Folketingets Europaudvalg blev desuden mundtligt orienteret om sagen forud for EPSCO-rådsmødet i december 2022.